

له یادی 10 ساله هیڤر شه کۆنه په رستانه که یه کیتی نیشتمانی کوردستان بۆسه ر حزبی کۆمونیستی کریکاری عیراق، یه کیتی گه نده لئرو ریسواتره

سامان کهریم

zaryak@yahoo.com

10 سال له مه و بهر و دروست له رۆژی 14 ی ته موزی 2000 دا یه کیتی نیشتمانی کوردستان له هیڤر شیک تیرۆرستانه دا به بریاری سهرگردایه تی یه کیتی نیشتمانی کوردستان 5 کادی حزبی کۆمونیستی کریکاری عیراق له که مینیکدا له گهره کی "عهقاری" شاری سلیمانی گولله باران کران. ئەم پهلاماره کۆنه په رستانه ی یه کیتی سهره تایهک بوو بۆ داخستنی رادیو و بارهگاکانی حزبی کۆمونیستی کریکاری عیراق و سهرته ر پاریزگاری له مافهکانی مندا لان و ژنان... سیاسه تی یه کیتی نیشتمانی پشینه ی خۆی هه بوو، بهلام به کردوه له 14 ی ته موزدا دهستی دایه عاده تی سهرکوته رانه ی خۆی وهکو دابو نه ریت و عاده تی سهره کی خۆکو بزوتنه وه ی کوردایه تی.

سیاسه تی یه کیتی وهک هیزیک بوزو زای کوردی، پشگرتن بوو به فراوانبونه وه ی دامینی رادیو کالیزی کۆمه لگاو پشکه و تنخوازی و یه کسانیکخوازی. رپگه گرتن بوو له فراوانبونه وه ی دامینی مافهکانی خه لکی کوردستان و به تایبه ت مافی ریفرا ندۆمی گشتی و ئازاد و حیا بونه وه ی کوردستان. رپگرتن بوو له ئەلته رناتیف و جبهه جیکردنی ماف و یاسا پشکه و تنخوازه کان و مافهکانی ژنان و لاوان و کریکاران. رپگرتن بوو له ئازادی سیاسیه کان و به تایبه ت ئازادی رادهر برین و ئازادی رخنه و خۆپیشان دان و مانگرتن و پیکهینانی حزب و رپکخوا وه ی جهما وه ری. سیاسه تی ک بوو بۆ گرتنی قورکی بهشی پشهره ی کۆمه لگا تا کو کۆمه لگای پئ سهر کو ت بکات، له مباره وه یه کیتی تا 5 سال سهرکه و توو بوو. ئەنجامی ئەم پهلامارو شهره رۆرشیه، داسه پانندی پاشه گشه و زهر به لیدانی ک بووله بزوتنه وه ی چه پ و ئازادی خوازی کۆمه لگاو نارمزه یه تی جهما وه ری که به دژی بۆرژوازی کورد و دهسه لاته میلیشیای یه که یدا هاتیوه مه ی دانه وه...

ئه وکات و 10 سال پش له ئیستا، هه لومه رچی کوردستان و عیراق و دنیا ش رهنگو بۆیه کی دیکه ی هه بوو. ئیستا گشت هه لومه رچی سیاسی و ئابوری و کۆمه لایه تی جیهانی و عیراقی و کوردستانی گۆراون. ئەوکات له سایه ی مانه وه ی حکومه تی به عسدا بزوتنه وه ی کوردایه تی و یه کیتی نیشتمانی کوردستان له نیو خه لگدا سهره رپای شهری ناوخۆ و کوشتن و گهنده لی جیگاو رپگایه کی کۆمه لایه تی به هیزتری هه بوو، ئەوکات مه له فه کانیا ن ئاشکرا نه بوون، گهنده لیه کان وهکو پشکوی ژیر خۆله میش شاراو مبونو "من این لک هذا؟! " یان دهر نه که و تبوو بۆ کۆمه لانی خه لک. ئەوکات یه کیتی بیویستی به داتشینی بیانو و یاسا هه بوو بۆ سهر کو ت و ته ناته ت بۆ هیڤر شه کۆنه په رستانه ی بۆ سهر حزبی کۆمونیستی کریکاری عیراق بیانوی درۆزانه ی " چۆلکردنی باره گای حزبهکانی له نیو شار" داتاشی... ئەوکات شهرعیه تی شاخ و مله وری شاخ هیشتا تامو بۆی یخۆی هه بوو به هۆی مانه وه ی سه دام و ههروهه نه بیینی دهسه لاتی یه کیتی و بزوتنه وه ی کوردایه تی به شیوه یه کی راسته وخۆ وبی کاریگه ری دهسه لاتی مه که زی له بهغدا، بۆ خه لکی کوردستان و نه وه ی نوئ ئاشکرا و رۆشن نه بوو...

ئهمرۆ ئەوه 7 سالی ته واهه سه دام نه ماهه، 7 سالی ره به قه به رپرسانی یه کیتی ملیاره ها دۆلاریان که له که کردوه، کۆمپانیای جۆراوجۆری چیمه نتۆ ته له فۆنات و گه یانندن و نه وت و بارزگانی و.. لیده دن له چینه وه تا ئەمه ریکا پارهیان له بانکه کاند که له که بوه. له م حه وت ساله دا دهیان مه له فی کۆنه به عسی و جاسوسی به عس له نیو سهرگردایه تی ئەم حزبه دا دهرکه و توه و شاردراره و ته وه و به تانی به سه ردا دراوه. له م حه وت ساله دا هیڤر کهانی ئەمن و پشمه رگه به تفهنگی کوردایه تی و له ژیر ئالای کوردستان و سرودی ئەی ره قیب دا، له خه لکی هه له بهجه و

چەمچەمال و كەلارو كەركوك و سليمانىيان كوشتو و تەقەيان لەخۆپيشاندىران كوردو. لەم حەوت سالايدا حەوت سەد جار ئاوات و هيوای لاوانى كوردستان بە كچو كوردو و خستۆتەو و گۆرو تەقەلە خۆپيشاندىرانى لاوانى زانكۆكراو، ئىستاش كۆرە لاوان بەرەو هەندەران هەروا درېژى هەيە لەسايەى سەرى دەسلەلاتى كۆنەپەرست و گەندەلى يەكيتى نىشتامانى كوردستان و بزوتنەوى كوردايەتيدا. لەم حەوت سالايدا هەزارن ژن كۆزراو و خۆيان كوشتو. لەم 7 سالايدا كەركوك چەند جار فرۆشراو، بە گريپەستنى نەوتى نيوان سليمانى و ئىران ... لەم 7 سالايدا دهيان جار خەلكى كوردستانيان بەلارىدا بردو و لە پەيوەند بەهەلبژاردن و دەستورى عىراق و ماددى 140 وە تا ئىستا نە دەستور دەستورە نەماددى 140 هېچ كەس گويگرىەتى... لەم 7 سالايدا و بەرئەنجامى بى ئاسۆيى سياسى ئەم هيزە لەنيۆ خۆيدا بوو بە دوكتەو. بەمپيپيه جيگاو ريگا يەكيتى و نىشتامانى كوردستان و سەركردايەتەكەى لەئاستى گشت كوردستاندا لە چاو سالى 2000 دا چەندىن جار ھاوتە خوارەو. ئەمە راستىەكە خۆشيان نكۆلى لىناكەن.

بەلام ئەم 7 سالا، ئەو واقعەتانەى بە رۆشنى نيشان دا كە حزبى كۆمونيستى كرێكارى عىراق وەكو هيزىكى چينايەتى كرێكار، رۆژانە لە راديو و رۆژنامەى بۆپيشەو و دەيدا بە گوى خەلكى كوردستاندا. ئەم 7 سالاى بەرۆشنى ئەو دەرخت كە ئەم هيزە وەك هيزىكى چينايەتى بورژوازى كوردى ناتوانيت لە دەسلەلاتدا بمىنيتەو بەبى سەركوت و ميليشيا و جيهازى ئەمنى نەيتى، وە ناتوانيت دەسلەلاتى خۆى بپاريزيت، بەبى گەندەلى و ساتوو سەودا بەچارەنوسى خەلكى كوردستانەو. ئەم 7 سالا ئەو راستىەى نيشان دا كە هيرش بۆ سەركوتى كۆمونيستى كرێكارى عىراق هيرش بوو بۆ سەركوت و ئاوات و ئامانج و داوکاریە بەرحەقەكانى خەلكى كوردستان. ئىستا بۆ هەموو كەس رۆشەنە كە پەلامارى يەكيتى بۆ سەركوتى كۆمونيستى كرێكارى پەلامارى هيزىكى بورژوازى كۆنەپەرست بوو بۆ سەركوتى كرێكار و گشت هيوو ئامانجە ئازادىخوازو يەكسانخوازەكەى.

دەسالى تيدەپەزى بەسەر يادى هيرشى سەركوتگەرەنەى يەكيتى نىشتامانى كوردستاندا، بەلام ئەوان گەندەلترو ريسواتر ھاوتەنە دەروە. نەك لاى ئيمە بەلكو ئەمجارە لە لاى گشت خەلكى كوردستان. نەك هەر خەلكى كوردستان بەلكو لەلايەن نيوى كادرانو رابەرانى خۆشيانەو، كە ئەوكات لە نيۆ ريزەكانى يەكيتىدا بوون دەروى سەركيان هەبوو لەم كارە چەپەل و كۆنەپەرستانەيەدا. ئەمرۆ بۆهەر كەسيكى خەلكى شارى سليمانى، هەلەبجە، كەلارو رانیه رۆشەنە كە يەكيتى هيزىكى سەركوتگەرەو دورە لەخواست و ويستى خەلكى كوردستانەو. پاش 10 سال ئەمە واقعەتيكە بە شيوەيەكى بابەتى بۆتە دەرس و تەجروبيەى خەلكى كوردستان لەبەرانبەر يەكيتى نىشتامانى كوردستاندا. بەرزو بەريز بيت يادى 5 ھاوړى و خوشەويست ئازادىخوازى كۆمونيست كە لەپيناو سەربەزى و خوشگوزەرانى و ئازادى و يەكسانىخوازى خەلكى كوردستاندا گيانى خۆيان بەختکرد. شەمەزراى بۆ يەكيتى و سەركردايەتيپيەكەى. 8.7.2010